

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-955/15-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Býchory
Sídlo	Býchory 152, 280 02 Kolín
E-mail právnické osoby	domov@domov-bychory.org
IČ	48665771
Identifikátor	600027791
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Aleš Bureš, ředitel školského zařízení
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Místo inspekční činnosti	Býchory 152, 280 02 Kolín
Termín inspekční činnosti	27. až 30. duben 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem se školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov se školou a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Býchory, příspěvková organizace (dále „zařízení“, „DDŠ“, „školské zařízení“, „subjekt“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova se školou, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny (dále „ŠJ“). DDŠ je zařízení pro chlapce i dívky, kterým bylo vydáno předběžné opatření nebo nařízena ústavní výchova, případně pobývajících zde do ukončení přípravy na budoucí povolání na základě dohody, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče. Má působnost pro Středočeský kraj a pečuje převážně o děti ve věku do 15 let.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DDŠ je úspěšné ukončení vzdělání dětí a přechod do samostatného života v běžném sociálním prostředí s důrazem na environmentální vzdělávání a terapii se zvířaty.

Kapacita DDŠ byla stanovena na 48 dětí (tj. 6 rodinných skupin). Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 41 dětí, všechny byly fyzicky přítomny v zařízení (33 dětí plnicích povinnou školní docházkou, 6 dětí studujících ve středních školách a 2 zletilé nezaopatřené osoby absolující střední vzdělávání, které byly v péči DDŠ na základě dohod o setrvání v DDŠ do ukončení přípravy na povolání). Kapacita DDŠ byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 85 %. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ s kapacitou 100 jídel, která je součástí budovy DDŠ.

Přehledné a aktuální informace o činnosti DDŠ pro veřejnost jsou uvedeny ve výročních zprávách o činnosti a zveřejněny na webových stránkách zařízení (<http://www.domov-bychory.org>).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Platný školní vzdělávací program - výchovný program DDŠ (dále „ŠVP DDŠ“) nebyl zpracován v souladu se školským zákonem. Vzhledem k absenci některých povinných údajů nebylo vzdělávání a péče o děti v DDŠ realizováno systémově, což se projevilo nepropojeností ŠVP DDŠ s ročním plánem a s týdenními programy výchovně vzdělávací činnosti. Při přijímání (umístování) dětí postupovalo zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do zařízení umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu (starší děti).

Organizační struktura odpovídá typu školského zařízení, velikosti právního subjektu a personálnímu složení. Ředitel deleguje některé pravomoci na další zaměstnance se snahou zapojit je do systému řízení organizace, v jeho nepřítomnosti je řízením organizace pověřena statutární zástupkyně organizace, některé rozhodovací pravomoci jsou delegovány na vedoucí vychovatelku. Přímou pedagogickou činnost ředitel školského zařízení vykonává v rámci vedení celoustavních komunit. Z rozhovoru s dětmi a pedagogy

zařízení vyplynulo, že děti i zaměstnanci vědí, na koho se v nepřítomnosti ředitele zařízení mají obrátit, a že ředitel DDS se pravidelně účastní celoustavních komunit. Celková organizace činnosti právního subjektu vychází z potřeb umístěných dětí, systém řízení DDS byl k termínu inspekční činnosti efektivní. Stanovené cíle jsou zaměřené na rozvoj jednotlivých oblastí celého výchovně-vzdělávacího procesu, personální a materiální zajištění, kvalitu a hodnocení jednotlivých činností celého subjektu, partnerství včetně zájmového vzdělávání. Povinnosti a pravomoci zaměstnanců ředitel stanovil v organizačním řádu, v jím vydaných pokynech a směrnicích.

Kontrolní a hospitační činnost a vnitřní kontrolní systém postihuje chod DDS i sledování výsledků jeho činnosti. Na základě zjištění z kontrolní činnosti jsou následně vyvozována účinná opatření.

Ředitel zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své funkce, byl jmenován na základě výsledku konkurzního řízení a ve funkci byl potvrzen. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímal a realizoval opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér umístěných dětí. Při řízení DDS upřednostňoval demokratický styl, který se opíral zejména o zodpovědný přístup jednotlivých pracovníků při plnění pracovních úkolů vyplývajících ze stanovených náplní práce. Efektivní komunikaci uvnitř zařízení napomáhá zavedení vlastního elektronického programu s možností přístupu všech zainteresovaných pracovníků k interní agendě (např. vedení knihy denní evidence). Poradními orgány ředitele zařízení byly v hodnoceném období pedagogická rada, porada vedení a metodické sdružení vychovatelů.

Personální podmínky nejsou vzhledem ke kvalifikovanosti pedagogických pracovníků příznivé. V DDS působí 28 pedagogických pracovníků: ředitel, zástupkyně ředitele pro vzdělávání, vedoucí vychovatelka, psycholog, speciální pedagog, vychovatelé a asistenti pedagoga. Z celkového počtu pedagogů je 5 kvalifikovaných, 6 pedagogů si kvalifikaci doplňuje studiem, zbývající pedagogové nesplňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Všichni zaměstnanci doložili svou bezúhonnost platným výpisem z evidence Rejstříku trestů. Platné potvrzení o psychické způsobilosti nebylo doloženo u 3 pedagogických pracovníků, jejich psychologické posudky nebyly platné. Po odchodu významné části pedagogických pracovníků v průběhu minulých 3 let (ukončení pracovního poměru, starobní důchod) se pedagogický sbor postupně stabilizoval, je věkově i genderově vyvážený. Na volná pracovní místa pedagogických pracovníků ředitel zařízení prokazatelně opakovaně vyhledával výběrová řízení (inzerce v místním tisku), pedagogy s odbornou kvalifikací se mu však nedařilo získávat. Všichni zaměstnanci zařízení mají uzavřený pracovní poměr na základě platné pracovní smlouvy. V případě, že v průběhu pracovního poměru vznikla důvodná pochybnost o tom, zda pedagogický pracovník splňuje podmínku psychické způsobilosti, nařídil ředitel pedagogickému pracovníkovi podstoupit psychologické vyšetření. Systematické a dlouhodobé získávání kvalifikovaných pedagogických pracovníků je příležitostí DDS pro nadcházející období. Metodická péče byla zajištěna zejména prostřednictvím vedoucích pedagogických pracovníků a kmenových vychovatelů. Vzájemná komunikace mezi pedagogickými pracovníky probíhala pravidelným osobním kontaktem při předávání dětí. Psychoterapeutický nebo sebezkušenostní výcvik absolvovali 3 pedagogičtí pracovníci. Velmi přínosné jsou aktivity etopeda zařízení směrem k eliminaci problémového chování dětí a k vedení programů rozvoje osobnosti dítěte. Psychologická péče je zajišťována pravidelně kvalifikovaným psychologem, který svou činnost vykonává v rámci celého zařízení.

Vedení DDS ve sledovaném období cíleně podporovalo další vzdělávání pedagogických pracovníků, důraz byl kladen zejména na odborný růst všech pedagogů, zkvalitňování

pedagogických postupů a inovativních metod vzdělávacích činností. Pedagogičtí pracovníci se každoročně účastnili odborných vzdělávacích seminářů souvisejících s problematikou etopedických zařízení. Pedagogové účinně využívali získané poznatky, vedení zařízení toto sledovalo zejména prostřednictvím hospitací.

Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly ve sledovaném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena mezi 21:00 až 23.30 hodin (rozmezí stanoveno s přihlédnutím k věku dětí a daného dne v týdnu).

Poradenské služby zejména v oblasti prevence rizikového chování dětí byly zabezpečovány převážně vedoucí vychovatelkou s dlouholetou praxí v zařízení, externí odbornou podporu a poradenskou pomoc (např. při sestavování programů rozvoje osobnosti dítěte) využívalo zařízení pouze v případě akutní potřeby.

Vnitřní řád DDŠ byl zpracován z hlediska struktury v souladu s právním předpisem, obsahuje náležitosti dle vzorového vnitřního řádu. Vnitřní řád však nesprávně poskytoval informace o průběhu vzdělávání, udržování kontaktu dětí s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami bylo podmíněno absencí závažných a opakovaných prohřešků dětí proti vnitřnímu řádu. V praxi však tato podmínka nebyla uplatňována. Vnitřní řád neobsahoval výchovná hlediska pro stanovení výše kapesného pro věkové kategorie dětí od 15 let a nezaopatřeným osobám, zároveň těmto věkovým kategoriím nebylo stanoveno a vypláceno kapesné v maximální možné výši. V rámci širší diskuse v zařízení ČŠI doporučuje zvážit možnost vyplácet kapesné dětem přímo, bez využití peněžních deníků. Ostatní práva a povinnosti dětí byly ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. Dílčí nedostatky byly zjištěny ve Vnitřním řádu školní jídelny, neobsahoval všechny náležitosti stanovené právním předpisem. Další nedostatky byly zjištěny v oblasti povinností ředitele informovat a s obsahem vnitřních řádů seznámit zaměstnance zařízení a zákonné zástupce. Všechny děti byly po přijetí do zařízení prokazatelným způsobem seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací a režimem zařízení i s pravidly dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví. Kromě práva dětí na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami byla všechna práva dětí dodržována, oslovené děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DDŠ hodnotily převážně pozitivně. Negativní hodnocení některých dětí se týkalo kvality a množství stravy poskytované zařízením, což se kontrolou jídelníčku neprokázalo. Programy rozvoje osobnosti dětí byly zpracovány v souladu se ŠVP DDŠ a s ohledem na potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Obsahovaly dlouhodobé cíle rozpracované na školní rok, pro každé dítě byly definovány konkrétní úkoly směřující k jeho rozvoji v žádaných kompetencích. Programy rozvoje byly vychovateli pravidelně vyhodnocovány.

Zařízení systematicky udržovalo a zlepšovalo materiální podmínky pro svoji činnost, každá rodinná skupina využívala širokou škálu pomůcek pro vyplnění volnočasových aktivit. Budova školského zařízení je bezbariérová, je vybavena výtahem. Vnitřní i vnější prostory dětského domova se školou svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí. Vnitřní vybavení dětského domova pro provoz šesti rodinných skupin je na velmi dobré úrovni, odpovídá požadavkům právního předpisu. Každá rodinná skupina má k dispozici kuchyňku, hygienické zařízení – WC, koupelnu s pračkou a sušičkou, šatnu, klubovnu – obývací pokoj, ve kterém je umístěna audiovizuální technika a počítač, které jsou však již zastaralé. Pokoje v půdní vestavbě jsou klimatizovány. V rámci mimoškolních a zájmových činností realizovaných u rodinných skupin mohou děti využívat odborné pracovny, PC-multimediální učebnu, výtvarný ateliér, pracovnu hudební výchovy, školní dílnu, venkovní hřiště, zahradu areálu školského zařízení, pronajatý pozemek k pěstitelským pracím a dle filozofie dětského domova i farmu, na které jsou děti

vedeny k rovnému přístupu k práci. Ekocentrum Horka nabízí dětem originální program v rámci moderních trendů zážitkové pedagogiky. Školské zařízení realizovalo v kontrolovaném období řadu investičních akcí, např. rekonstrukci sprch, opravu havarijního stavu střechy a schodiště.

Vedení DDS průběžně provádělo periodické bezpečnostní prověrky a kontroly, identifikovalo a vyhodnocovalo bezpečnostní a zdravotní rizika a stanovovalo opatření k jejich minimalizaci, účinnost byla průběžně vyhodnocována. Fyzickou prohlídkou prostor DDS přístupných dětem z hlediska bezpečnosti a ochrany jejich zdraví (dále „BOZ“) nebyly zjištěny závady. Ve vnitřním řádu byla stanovena pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví dětí včetně zvláštních pravidel pro různé činnosti. Děti byly při příchodu do zařízení i v průběhu školního roku, prokazatelně seznámeny s pravidly BOZ a poučeny v souvislostech s různými činnostmi a aktivitami vychovateli rodinných skupin.

Stravování bylo dětem v rámci plného přímého zaopatření správně poskytováno podle věkových kategorií ve školní jídelně, která je součástí školského zařízení. V rámci přípravy pro samostatný život si děti v neděli pod vedením vychovatelů samy připravují večeři. Děti měly možnost se podílet i na skladbě jídelních lístků, jejichž složení bylo pestré. Školní jídelna zajišťovala trvale pitný režim prostřednictvím barelů s vodou či termosů s čajem. Zabezpečovala dietní stravování pro jedno dítě s bezlepkovou dietou. Na jídelním lístku byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu vyznačeny skupiny alergenů.

Školské zařízení hospodaří převážně s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu. Dalším zdrojem příjmů jsou příspěvky na úhradu péče (ošetřovné), přídavky na děti a ostatní příjmy. Nezanedbatelné je rovněž zapojení finančních prostředků rezervního fondu a fondu reprodukce majetku. Subjektu se daří dlouhodobě úspěšně získávat finanční prostředky, a to zejména z projektů EU, např. Tančím, abych žil, Kámen mudrců, Práce je dar, EU Peníze do škol, Země česká, Můj domov a z rozvojových projektů MŠMT, zejména na asistenta pedagoga pro sociálně ohrožené děti, vybavování škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru, na učebnice pro podporu výuky dalšího cizího jazyku a realizaci projektu Ekocentra Horka, vzdělávání dětí základní školy v environmentální výchově. Mimo uvedené subjekty spolupracuje s řadou firem, institucí a fyzických osob, které mu přispívají na různé kulturní, sportovní a prázdninové aktivity. Ve sledovaném období školské zařízení hospodařilo vždy se ziskem. Finanční podmínky jsou velmi dobré, nevykazují riziko pro naplňování školního vzdělávacího programu a umožňují jeho realizaci.

Systém řízení odpovídá typu a velikosti školského zařízení. Vzdělávací program, vnitřní řád a vnitřní řád školní jídelny nebyl zpracován v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace jsou podprůměrné. Materiální podmínky pro zajištění činnosti školského zařízení jsou velmi dobré a splňují filosofii rodinného prostředí. Organizace výchovy a vzdělávání umožňuje realizovat cíle i obsah výchovy a vzdělávání v požadované míře. Finanční prostředky poskytnuté školskému zařízení byly využívány k realizaci školních vzdělávacích programů a byly na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova se školou

Vzdělávací činnost v DDS vycházela z tezí a výstupů deklarovaných v ŠVP DDS. Vzdělávací strategie byly sledovány při odpoledních, podvečerních a večerních činnostech, ve kterých dominovaly zejména příprava na vyučování, tělovýchovné a pracovní činnosti a zájmové aktivity dětí.

Cíle vzdělávání stanovené v ŠVP DDŠ byly většinou naplňovány, dosahované výsledky v jednotlivých funkčních gramotnostech korespondovaly s danými výstupy. Podporovány byly zejména kompetence sociální, resocializační, komunikativní, pracovní, estetické a kompetence k učení. Organizace i průběh činností byly na požadované úrovni. Vzdělávání a péče o dítě s poruchou autistického spektra bylo zajišťováno s podporou asistentky pedagoga. Sledované a hodnocené činnosti byly realizovány zejména tradičními formami a metodami práce, pozitivem bylo respektování individuálního psychomotorického tempa dětí, zohledňování odlišných potřeb a schopností dětí s přihlédnutím k nadání i k jejich aktuálnímu naladění. Činnosti obsahovaly dostatek relaxačních prvků, vychovatelé efektivně využívali schopnost a ochotu dětí spolupracovat.

Uplatňované metody a formy práce vedly k rozvoji osobnosti dětí i k vytváření vhodných hodnotových postojů. Pedagogičtí pracovníci zaměřovali činnosti na vytváření trvalého prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování základních materiálních, citových a speciálních potřeb. V průběhu vzdělávání a péče o děti byly k naplňování ŠVP DDŠ uplatňovány převážně účinné výchovné a vzdělávací strategie a společně s dalšími realizovanými aktivitami zařízení vedly k rozvoji požadovaných klíčových kompetencí dětí.

Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolečující chování dětí nebylo zaznamenáno. Děti přirozeně komunikovaly, dodržovaly pravidla bezpečnosti a chování. Členění jednotlivých aktivit odpovídalo psychologickým i psychohygienickým zásadám. Dílčím nedostatkem při některých řízených aktivitách a činnostech byla malá diferenciací nabídky činností podle odlišných mentálních a specifických schopností a věkových rozdílů dětí.

Dalším nedostatkem bylo nesystémové (nepřůkazné) informování zákonných zástupců dětí o jejich prospěchu a chování včetně navázání průběžné spolupráce.

Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Psychohygienickým podmínkám byla věnována soustavná péče, vychovatelé věnovali cílenou pozornost správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení.

Školské zařízení zajišťuje rovný přístup všech dětí ke vzdělávání. Zvolený vzdělávací program je naplňován a v souladu s ním jsou rozvíjeny funkční gramotnosti. Rozvoj osobnosti dětí je účelně podporován v aktivitách školského zařízení. Při všech činnostech jsou uplatňovány pedagogické metody a přístupy, které podporují vznik a rozvoj klíčových kompetencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova se školou

Realizovaný hodnotící systém byl primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti, měl jasně stanovená kritéria, zásady, postupy a prostředky hodnocení s cílem poskytnout dětem zpětnou vazbu, poukázat na rezervy v jejich chování a motivovat je ke zlepšení. Děti byly v průběhu pobytu v zařízení cíleně sledovány a hodnoceny za účelem korekce jejich záporných postojů. Uplatňováno bylo neformální verbální hodnocení vychovatelů dětí v závěru každého dne (tzv. reflexní skupinky), pravidelně (1krát týdně) bylo prováděno celkové hodnocení na celou ústavní komunitě, a dále písemné hodnocení

dětí vychovateli v souvislosti s naplňováním programů rozvoje osobnosti dítěte. Výsledky výchovného působení pedagogických pracovníků DDS, včetně výsledků vzdělávání v ZŠ, byly průběžně projednávány na pedagogických radách, pravidelně bylo analyzováno klima v jednotlivých rodinných skupinách. Vychovatelé sledovali systematicky aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech i v prostorách rodinných skupin. Dosažené výsledky byly vyhodnocovány ve vztahu ke stanoveným výchovným, vzdělávacím a resocializačním cílům deklarovaných v programech osobního rozvoje jednotlivých dětí.

Subjekt vede evidenci úrazů, ve sledovaném období bylo evidováno 46 úrazů, ke kterým došlo převážně při sportovních činnostech (24) nebo při pobytu na pokojích (12). K eliminaci případných výchovných problémů byla následně přijímána účinná opatření. V knize úrazů nebyly uvedeny všechny předepsané náležitosti a v některých případech nebyla splněna povinnost zasílat záznamy o úrazu stanoveným orgánům a institucím, tedy i České školní inspekci (ČŠI). Pro případ mimořádné situace byl zpracován traumatologický plán, který byl v době konání inspekční činnosti zveřejněn na přístupném místě v zařízení. V průběhu inspekční činnosti nebylo zaznamenáno kouření zaměstnanců ve vnitřních či vnějších prostorách školského zařízení, tuto skutečnost potvrdili děti při rozhovorech. Vnitřní řád stanovuje dětem jasná pravidla pro opuštění zařízení za účelem vycházky, tyto normy jsou dětmi respektovány. Z výpovědí dětí při rozhovorech rovněž vyplynulo, že vzhledem k atraktivní nabídce volnočasových aktivit příliš nevyužívají možnost. Prevence rizikového chování dětí byla prioritně založena na primární prevenci, tj. na podpoře interních a externích zájmových aktivit. Strategie prevence rizikového chování v DDS zahrnovala preventivní aktivity zařazené do školní výuky, dále odborné programy pro rodinné skupiny a jednotlivce a volnočasové aktivity, které byly zpracovány do celoročních, měsíčních i týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti. Zařízení pravidelně organizovalo nebo se účastnilo sportovních a kulturních akcí, soutěží, pobytových vícedenních programů (zážitkových aktivit se zaměřením na rozvoj osobnosti a sebepoznání dětí, na podporu zdravého životního stylu, vstřícnost a spolupráci dětí, získání jejich zájmu o přírodu). Využívány byly efektivní prostředky prevence, zejména skupinová dynamika, rozbory situací, hraní rolí, do činností byly zařazovány relaxační techniky i prvky muzikoterapie.

Z hlediska rizikového chování dětí byly ve sledovaném období zaznamenány a řešeny zejména případy kouření dětí (daří se eliminovat mimo zařízení), neomluvená absence ve škole (v návaznosti na útěky a nenávraty z domova), slovní a ojediněle i fyzická agrese, sebepoškozování, užívání návykových látek a zejména v adaptačním období často nerespektování pedagogických pracovníků. Problémy jednotlivců byly řešeny v rámci komunitních a individuálních rozhovorů s dětmi a individuálním přístupem pedagogických pracovníků k jednotlivým dětem. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány hostilní projevy dětí vůči zařízení, personálu i sobě navzájem. Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly zaznamenány u části dětí. Z výročních zpráv vyplynulo, že se ve sledovaném období dařilo jejich počet snižovat. Porušování povinností stanovených vnitřním řádem DDS mělo dopad na celkové hodnocení dětí, z čehož pak pro ně vyplývala určitá omezení. Za prokázané porušení povinností stanovených vnitřním řádem zařízení byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově. Vedené záznamy v osobní dokumentaci dětí dokládaly, že v hodnoceném období bylo využíváno udělování jak kladných, tak i záporných opatření ve výchově, za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností (reprezentace DDS, dobré školní výsledky) byly děti odměňovány formou věcných odměn, což svědčí o motivačním přístupu pedagogů k dětem. Méně závažné výchovné problémy dětí byly řešeny převážně domluvou a pohovorem. Při řešení

rizikového chování dětí vedení zařízení i jednotliví vychovatelé úzce spolupracovali např. s lékaři, školskými poradenskými zařízeními, zákonnými zástupci dětí, státními zástupci, Policií ČR a pracovníky OSPOD.

Děti ze zařízení odešly po dosažení zletilosti, přemístěním do jiného typu zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nebo zrušením ústavní výchovy. Všechny zletilé nezaopatřené osoby, které se rozhodly ukončit smlouvu na pobyt v DDS, tak učinily na základě vlastního rozhodnutí. V návaznosti na odchod zletilých nezaopatřených osob z DDS a na jejich přechod do běžného sociálního prostředí jim zařízení poskytovalo materiální a finanční pomoc v rozsahu stanoveném vnitřním řádem.

Starší děti se účastnily programů zaměřených na sociální a pracovní integraci, na zvýšení jejich připravenosti pro život, k získání a udržení si zaměstnání a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce, na právní vědomí a finanční gramotnost.

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, OSPOD (orgány sociálně-právní ochrany dětí), Policií ČR a zdravotnickými zařízeními (při medikaci dětí). Významnou součástí koncepce DDS je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí a školami, ve kterých se děti vzdělávají.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky vzdělávání, které jsou na požadované úrovni. Zájmová činnost dětí, kontakty s dalšími institucemi i neformální setkávání přispívají k posilování jejich socializace, sebevědomí a úspěšnosti. Spolupráce se všemi partnery je využívána ve prospěch dětí.

Závěry

a) Silné stránky, příklady dobré praxe a další zásadní pozitiva ve výše hodnocených oblastech:

- zlepšování materiálních podmínek pro výchovu a vzdělávání
- podpora pedagogických pracovníků v rámci dalšího vzdělávání
- spolupráce s místními organizacemi a zřizovatelem
- získávání finančních zdrojů mimo prostředky státního rozpočtu

b) Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky a zásadní nedostatky, které byly odstraněny na místě:

- předložený ŠVP DDS nebyl zpracován v souladu s právními předpisy, s vnitřním řádem DDS a vnitřním řádem školní jídelny nebyli prokazatelným způsobem seznámeni děti a zaměstnanci zařízení, obsah vnitřních řádů nebyl v souladu s platnou legislativou, zákonní zástupci nezletilých dětí nebyli prokazatelným způsobem informováni o vydání a obsahu vnitřního řádu DDS a vnitřního řádu ŠJ, někteří pedagogičtí pracovníci nesplňovali podmínku psychické způsobilosti

Česká školní inspekce požaduje do 30 dnů odstranění uvedených nedostatků a zaslání zprávy o odstranění.

- školské zařízení vedlo knihu úrazů, která však neobsahovala všechny náležitosti, DDS neplnilo povinnost zasílat záznamy o úrazech stanoveným orgánům a institucím

Česká školní inspekce požaduje do 15 dnů prevenci odstranění uvedených nedostatků a zaslání zprávy o prevenci.

c) Slabé stránky:

- velký počet pedagogů, kteří nesplňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají
- nesystémové (neprůkazné) informování zákonných zástupců dětí o jejich prospěchu a chování včetně navázání a průběžné spolupráce

c) Návrhy na zlepšení stavu školy/školského zařízení:

- systematické a dlouhodobém získávání kvalifikovaných pedagogických pracovníků
- modernizace audio vybavení a informačních a komunikačních technologií v rámci rodinných skupin
- v rámci širší diskuse v zařízení zvážit možnost vyplácet kapesné dětem přímo, bez využití peněžních deníků

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dětský výchovný ústav v Býchorech, se sídlem Býchory, 280 00 Kolín, ze dne 12. ledna 1994, včetně Dodatku č. 1 (změna názvu), ze dne 12. prosince 2013
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 28. dubna 2011
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-22111/2014-2, ze dne 25. června 2014
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ve věci zápisu středisko výchovné péče, čj. MSMT-49999/2013-4, ze dne 3. ledna 2014
5. Potvrzení ve funkci ředitele ze dne 17. ledna 2014, č. j. MSMT-48962/2013-2
6. Jmenování ředitele na dobu určitou 6 let s účinností od 1. srpna 2012
7. Školní vzdělávací program – Výchovný program DDS Býchory, ze dne 1. září 2013, aktualizace 1. ledna 2014
8. Zápisy z jednání pedagogické rady (školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti)
9. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti Dětského domova se školou, základní školy a školní jídelny Býchory, bez dne vydání
10. Celoroční plán výchovně vzdělávací činnosti pro rodinné skupiny I. - VI. – školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
11. Seznam zaměstnanců k termínu inspekční činnosti včetně osobních čísel
12. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
13. Rozsah přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků v organizaci, ze dne 3. ledna 2014
14. Dokumentace ke stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti – školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti

15. Rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2014/2015
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2014/2015
17. Vnitřní řád DDŠ Býchory k 1. říjnu 2012, aktualizovaný k 1. lednu 2015
18. Vnitřní řád školní jídelny (bez data vydání či účinnosti)
19. Výroční zprávy o činnosti – školní rok 2012/2013, ze dne 31. srpna 2013, školní rok 2013/2014, ze dne 24. října 2014
20. Koncepce rozvoje DDŠ, SVP a ZŠ Býchory „Ústav, který chce být domovem“ na období let 2012-2015, ze dne 2. ledna 2012, aktualizace 16. dubna 2013
21. Evidenční kniha od 1. ledna 2005
22. Peněžní deníky I. až VI. rodinné skupiny vedené od 1. září k termínu inspekční činnosti
23. Poučení klientů (děti) I. až VI. rodinné skupiny za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
24. Knihy útěků, včetně postupu při záchytu dítěte na útěku 1 a 2. skupina, 3 a 4 rodinná skupina, 5. a 6. rodinná skupina vedené k termínu inspekční činnosti
25. Kniha návštěv (zákonní zástupci) – viz dle knihy útěků 1 a 2 skupina atd. vedené k termínu inspekční činnosti
26. Programy rozvoje osobnosti dětí 1. až 6. rodinné skupiny ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
27. Evidenční kniha 1. a 2. skupina, 3. a 4. skupina, 5. a 6. skupina
28. Postup při výskytu návykových látek v DDŠ, při výskytu dalších sociálněpatologických jevů a postupy v případě krizových situací v zařízení DDŠ ze dne 2. září 2013
29. Minimální preventivní program DDŠ Býchory v oblasti sociálně patologických jevů pro školní rok 2014/2015 ze dne 1. září 2014
30. Prevence šikanování – program proti šikanování na školní rok 2014/2015 ze dne 1. září 2014
31. Organizační řád DDŠ, SVP a ZŠ Býchory včetně organizačního schématu, ze dne 1. ledna 2014, s účinností od 1. ledna 2014
32. Organizace dne v DDŠ, školní rok 2014/2015, nedatováno
33. Plán hospitační a kontrolní činnosti – školní rok 2014/2015
34. Hospitační záznamy, školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
35. Záznam o průběhu aktivit v rámci chovatelského kroužku (namátkový výběr), školní rok 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
36. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
37. Zápisy z komunit, školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
38. Evidenční knihy I. až VI. rodinné skupiny, platné k termínu inspekční činnosti

39. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti, 21krát
40. Evidenční kniha příchodů a odchodů dětí, vedená od 1. září 2004
41. Týdenní plány (týdenní programy výchovné vzdělávací činnosti) – k termínu inspekční činnosti
42. Seznam dětí a jejich rozdělení do rodinných skupin k 1. září 2014 a aktuální seznam dětí k termínu inspekční činnosti
43. Smlouvy o pobytu nezaopatřené osoby (dohoda o poskytování pobytu v DDŠ, SVP a ZŠ Býchory) v péči Dětského domova se školou, střediska výchovné péče a základní školy Býchory do doby ukončení přípravy na budoucí povolání k termínu inspekční činnosti
44. Kniha úrazů vedená od 1. září 2013
45. Záznam o úrazu (dítěte, žáka, studenta) za období od 2. září 2013 do 24. dubna 2015 (bez pořadového čísla)
46. Traumatologický plán (bez data vydání či účinnosti)
47. Zápis o konání orientační a preventivní dechové zkoušky na základě vnitřní směrnice DDŠ, ZŠ a ŠJ Býchory 152 – Postup při řešení alkoholismu a jiných toxikománií ze dne 8. října 2011
48. Osnova školení a instruktáže č. VZ 1/2012 k zajištění bezpečnosti a hygieny práce pro vedoucí zaměstnance
49. MŠMT Odbor financování regionálního školství a programového financování – Upravený rozpočet na rok 2014 čj. MSMT-44148/2014 ze dne 12. prosince 2014 ze dne 23. října 2012
50. Finanční vypořádání dotací a návratných finančních výpomocí poskytnutých neziskovým a podobným organizacím, státním fondům, vysokým školám, školským právníckým osobám, veřejným výzkumným institucím, veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením a nepodnikajícím fyzickým osobám Část A. Finanční vypořádání dotací a návratných finančních výpomocí poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů ze dne 12. ledna 2015
51. Finanční vypořádání vztahů státních příspěvkových organizací – Část A. Finanční vypořádání odvodů, Část B. Finanční vypořádání příspěvků a dotací poskytnutých zřizovatelem s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů a Část C. Finanční vypořádání dotací poskytnutých zřizovatelem na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů ze dne 29. ledna 2015
52. Rozbor hospodaření za rok 2014 včetně tabulek č. 1 až č. 10 ze dne 24. února 2015
53. Rozvaha příspěvkové organizace sestavená k 31. prosinci 2013 a 2014 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa) ze dne 12. února 2014 a 20. února 2015
54. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosinci 2013 a 2014 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa) ze dne 12. února 2014 a 20. února 2015
55. Hlavní účetní kniha Období: 12/2014 (tisk 27. dubna 2015)
56. Inspekční zprávy a protokoly o provedených kontrolách

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor

Pavel Schönwälder v. r.

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

Pavel Pyšný v. r.

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Jana Mazáková v. r.

Ve Zlíně dne 15. května 2015

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Aleš Bureš, ředitel školského zařízení

Aleš Bureš v. r.

V Býchorech dne 17. června 2015

Připomínky ředitele školského zařízení

Připomínky nebyly podány.